

Soutěž už začala

Rusko je schopno uspokojit jakoukoli rozumnou poptávku po plynu v Evropě, říká viceprezident společnosti Vemex, která konkuruje Transgasu na českém trhu, **Hugo Kysilka**.

Severní plynovod, který Rusko staví se západními firmami, se vyhne Ukrajině a Bělorusku. Přijde také Česko o tranzitní poplatky? Tranzitní plynovod, který vstupuje do ČR v moravském Lanžhotě a ve dvou směrech pokračuje na naši západní hranici do Německa, byl postaven na kapacitu do 60 miliard kubiků plynu ročně. Spuštění severního, baltského plynovodu může situaci změnit, protože z něj bude zásobováno hlavně Německo. Není proto vyloučeno, že náš současný plynovod bude využíván jen pro dodávky plynu do ČR. Přesto si myslím, že při zvyšování objemu dodávek do Evropy může být i náš tranzitní systém zachován, i když v menší míře. Mělo by to být také zájmem našeho státu. **Nebude to pro RWE Transgas, vlastníka tohoto plynovodu, ekonomicky horší než dnes?**

Nemohu mluvit za RWE, ale zřejmě ano. Silnou tranzitní společností však zůstane i nadále, když vybuduje plánovaný plynovod Gazela, který propojí německé plynovody přes naše území.

Jsou dodávky plynu z Ruska dostatečně bezpečné?

Podle mého názoru se otázka energetických zdrojů zbytečně politizuje. A zejména vše, co je spojeno s Ruskem. To přitom nejen plní, ale zvyšuje objemy těžby a je schopno uspokojit po rozšíření tranzitních kapacit jakoukoli rozumnou poptávku v Evropě. Staré plynovody ale nestačí, musí se postavit nový. Projekt baltského plynovodu ovšem nový není, již v minulosti na něm s Rusy spolupracovali např. Finové. Nyní se na něm podílí Wintershall, Ruhrgas a jako poslední se přidala holandská Gazunie, která převzala

část německého podílu. Jsou to tři opravdu silné evropské plynárenské společnosti, základní podíl však zůstává Gazpromu. Projekt je zajímavý i technicky.

Ten problém ale je zčásti politický...

Plynovod by měl zajistit kapacitu pro dodávku plynu do Evropy, sníží se role ukrajinského plynovodu. V posledním roce se ale vztahy mezi Kyjevem a Moskvou zlepšují, takže se znovu opraňuje možnost otevřít rekonstrukci a modernizaci ukrajinského plynovodu ve spolupráci Ukrajiny, Ruska a Německa. Jednou z hlavních podmínek Gazpromu při výstavbě tranzitních plynovodů byla vždy důvěra k tranzitní zemi. V nedávné minulosti vznikly problémy s Ukrajinou, v současné době můžete sledovat neustálé politické přestřelky, především ze strany Polska. Gazprom ale hledá nové dopravní cesty, které zajišťují bezpečné dodávky odběratelům, to je pro něj prioritní a správné. Příkladem je uvedení plné kapacity plynovodu Jamal a Modrý potok do provozu, ale i nový projekt s názvem Jižní potok, kde je zatím v konsorciu vedle Gazpromu italská společnost ENI. **Riká se, že ať do Evropy přijde plyn kterýmkoli plynovodem, tak je vždycky stejně z Ruska.**

Rusové mají podchyceny všechny okolní země, kudy vedou plynovody. Podepsali přede třemi měsíci dokument čtyř prezidentů bývalých sovětských republik, kde se dohodli o rozvoji a rekonstrukci současných sítí. Když spočítáme těžební kapacitu těchto zemí, je to na slovy let. Turkmenistán, Uzbekistán, Kazachstán, to jsou obrovská naleziště. Na mnoha věcech tyto země spolupracují s Ruskem. Pokud se uskuteční výstavba plynovodu přes Altaj až do Číny, případně Jižní Koreje, zpřístupní se obrovská naleziště nerostů a vzácných kovů, takže se projekt rychleji zaplatí. Tyto trendy však Evropu ohrozit nikdy nemohou. Ta může sice podle úvah EU zvýšit do roku 2030 spotřebu přibližně o 30 procent, ale to dodavatelé plynu včetně Gazpromu těžbou podle mne pokryjí. Evropa však musí vytvořit podmínky: dostatečné tranzitní kapacity a terminály na zkapalněný plyn.